3 Transformacije

3.1 2D transformacije

 $x,y\dots$ stare vrednosti koordinat pred transformacijo $x',y'\dots$ nove vrednosti koordinat po transformaciji

3.1.1 Pomik:

 $t_x \dots$ pomik v smeri x $t_y \dots$ pomik v smeri y

$$\left[\begin{array}{c} x'\\ y'\end{array}\right] = \left[\begin{array}{c} x\\ y\end{array}\right] + \left[\begin{array}{c} t_x\\ t_y\end{array}\right]$$

3.1.2 Razteg:

 s_x ... razteg v smeri osi x s_y ... razteg v smeri osi y

$$\left[\begin{array}{c} x' \\ y' \end{array}\right] = \left[\begin{array}{cc} s_x & 0 \\ 0 & s_y \end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x \\ y \end{array}\right]$$

3.1.3 Zasuk:

 α ...kot za katerega želimo zarotirati element okrog izhodišča koordinatnega sistema

5

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

3.1.4 Zrcaljenje:

preko osi x=0

$$\left[\begin{array}{c} x'\\ y'\end{array}\right] = \left[\begin{array}{cc} -1 & 0\\ 0 & 1\end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x\\ y\end{array}\right]$$

preko osi y = 0

$$\left[\begin{array}{c} x'\\ y'\end{array}\right] = \left[\begin{array}{cc} 1 & 0\\ 0 & -1\end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x\\ y\end{array}\right]$$

preko osi y = x

$$\left[\begin{array}{c} x'\\ y'\end{array}\right] = \left[\begin{array}{cc} 0 & 1\\ 1 & 0\end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x\\ y\end{array}\right]$$

3.1.5 Strig:

 α ...kot za katerega želimo izvesti strig:

Strig v smeri osi x:

$$\left[\begin{array}{c} x'\\ y'\end{array}\right] = \left[\begin{array}{cc} 1 & \operatorname{ctg}\alpha\\ 0 & 1\end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x\\ y\end{array}\right]$$

Strig v smeri osi y:

$$\left[\begin{array}{c} x' \\ y' \end{array}\right] = \left[\begin{array}{cc} 1 & 0 \\ \operatorname{ctg} \alpha & 1 \end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x \\ y \end{array}\right]$$

3.2 2D homogene transformacije

3.2.1 Pomik:

 $t_x \dots$ pomik v smeri x $t_y \dots$ pomik v smeri y

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & t_x \\ 0 & 1 & t_y \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

3.2.2 Razteg:

 $s_x \dots$ razteg v smeri osi x $s_y \dots$ razteg v smeri osi y

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} s_x & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

3.2.3 Zasuk:

 α ...kot za katerega želimo zarotirati element v prostoru

$$\left[\begin{array}{c} x'\\y'\\1\end{array}\right] = \left[\begin{array}{ccc} \cos\alpha & -\sin\alpha & 0\\ \sin\alpha & \cos\alpha & 0\\ 0 & 0 & 1\end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x\\y\\1\end{array}\right]$$

3.2.4 Zrcaljenje:

preko ravnine x = 0

$$\left[\begin{array}{c}x'\\y'\\1\end{array}\right]=\left[\begin{array}{ccc}-1&0&0\\0&1&0\\0&0&1\end{array}\right]*\left[\begin{array}{c}x\\y\\1\end{array}\right]$$

preko ravnine y = 0

$$\left[\begin{array}{c}x'\\y'\\1\end{array}\right]=\left[\begin{array}{ccc}1&0&0\\0&-1&0\\0&0&1\end{array}\right]*\left[\begin{array}{c}x\\y\\1\end{array}\right]$$

preko ravnine y = x

$$\left[\begin{array}{c}x'\\y'\\1\end{array}\right]=\left[\begin{array}{ccc}0&1&0\\1&0&0\\0&0&1\end{array}\right]*\left[\begin{array}{c}x\\y\\1\end{array}\right]$$

3.2.5 Strig:

 α ...kot za katerega želimo izvesti strig:

Strig v smeri osi x:

$$\left[\begin{array}{c}x'\\y'\\1\end{array}\right]=\left[\begin{array}{ccc}1&\operatorname{ctg}\alpha&0\\0&1&0\\0&0&1\end{array}\right]*\left[\begin{array}{c}x\\y\\1\end{array}\right]$$

Strig v smeri osi y:

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ \operatorname{ctg} \alpha & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

6

3.3 3D homogene transformacije

 $x,y,z\dots$ stare vrednosti koordinat pred transformacijo $x',y',z'\dots$ nove vrednosti koordinat po transformaciji

3.3.1 Pomik:

 $t_x \dots$ pomik v smeri x $t_y \dots$ pomik v smeri y $t_z \dots$ pomik v smeri z

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & t_x \\ 0 & 1 & 0 & t_y \\ 0 & 0 & 1 & t_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

3.3.2 Razteg:

 $s_x \dots$ razteg v smeri osi x $s_y \dots$ razteg v smeri osi y $s_z \dots$ razteg v smeri osi z

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} s_x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 & 0 \\ 0 & 0 & s_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

3.3.3 Zasuk:

 α ...kot za katerega želimo zarotirati element okoli izbrane osi.

Zasuk okoli osi z:

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha & 0 & 0 \\ \sin \alpha & \cos \alpha & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

Zasuk okoli osi y:

$$\left[\begin{array}{c} x'\\y'\\z'\\1\end{array}\right] = \left[\begin{array}{cccc} \cos\alpha & 0 & \sin\alpha & 0\\0 & 1 & 0 & 0\\-\sin\alpha & 0 & \cos\alpha & 0\\0 & 0 & 0 & 1\end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x\\y\\z\\1\end{array}\right]$$

Zasuk okoli osi x:

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \alpha & -\sin \alpha & 0 \\ 0 & \sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

7

3.3.4 Zrcaljenje:

preko ravnine x = 0

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

preko ravnine y = 0

$$\left[\begin{array}{c} x'\\y'\\z'\\1\end{array}\right] = \left[\begin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & 0\\0 & -1 & 0 & 0\\0 & 0 & 1 & 0\\0 & 0 & 0 & 1\end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x\\y\\z\\1\end{array}\right]$$

preko ravnine z=0

$$\left[\begin{array}{c} x'\\y'\\z'\\1\end{array}\right] = \left[\begin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & 0\\0 & 1 & 0 & 0\\0 & 0 & -1 & 0\\0 & 0 & 0 & 1\end{array}\right] * \left[\begin{array}{c} x\\y\\z\\1\end{array}\right]$$

3.4 Veriženje transformacij

3.4.1 Kako vrteti okoli poljubne točke v prostoru?

brano od desne proti levi

- 1. Premik točke v izhodišče,
- 2. vrtenje,
- 3. premik točke na svoje mesto.

Pri tem je pomembno, da transformacijske matrike pravilno verižimo. Za zgornji primer velja:

 $I\ldots$ osnyna transformacijska matrika

 $T \dots$ matrika pomika v točko (translacija)

 $R \dots$ matrika zasuka za izbran kot okoli točke (rotacija)

 $T^{-1} \dots$ matrika pomika nazaj v izhodišče

$$T^{-1}*R*T*I$$